

JA, DET ER TRYGT

Å FERDES I SAMME SKOG SOM BJØRNEN.

I Lierne og langs svenskegrensa ellers i Nord-Trøndelag lever bjørn. En omstreifende bjørn kan man også treffe andre steder i fylket. Bjørn og alle andre ville dyr er normalt sky for mennesker, og vil derfor legge på flukt straks du gir deg til kjenne. Det å få se en bjørn i naturen er derfor en stor opplevelse som du kanskje ikke får så ofte. Noen vil helst unngå den naturopplevelsen, mens andre går og drømmer om den. Begge skal likevel opptre med samme respekt og ydmykhet ovenfor dyret.

Foto: Kjartan Trana

Maten du ikke spiser opp på tur tar du med hjem.

Det er viktig å bidra til at alle ville dyr her fortsatt bevarer sin naturlige skyhet ovenfor oss mennesker.

Når vi er på tur og camping skal vi derfor ikke legge igjen matrester i skogen. Spesielt ikke på etablerte rasteplasser. Dyr som stadig vekker finner godbiter kombinert med menneskelukt på slike steder, vil etter hvert kunne trekke inn til bygda og begynne å lete etter mat rundt husene våre.

Bjørnen har en ekstremt god hukommelse når det gjelder god mat. Har vi først etterlatt noen godbiter et sted går ofte bjørnen og sjekker samme sted flere ganger.

Her er noen tips som kan være med på å øke både din egen og bjørnens trygghetsfølelse:

Om du ikke vil komme for nær bjørn når du er på tur:

Sørg for å lage litt lyd innimellom. Dette gjør seg selv om dere er flere i lag på tur. Dette gjelder spesielt når du går i motvind. Da vil ikke et dyr foran deg like lett kjenne lukten av deg. Det å lage litt lyd gir dyret mulighet til å trekke seg unna på trygg avstand, og du vil ikke merke at den har vært der.

Om du ser en bjørn på avstand:

Ta deg tid til å nyte synet. Trekk deg rolig tilbake fra området om du vil. Skal du inn i samme område sørger du bare for å lage litt lyd for å informere om at du er der. Det er trygt for dyret å ha kontroll på hvor du er. Forsøk derfor ikke å snike deg tett innpå.

Om du går deg på en bjørn på kort avstand:

Da er det fordi bjørnen ikke har hørt, luktet eller sett deg. Hadde den det, ville den vært vekkt. Rygg rolig tilbake, snakk samtidig rolig og mildt til bjørnen, hold blikkontakt med den mens du rolig trekker deg tilbake. Vis med kroppsspråk at du er helt ufarlig og underdannig – at du virkelig ber om unnskyldning for at du kom for nære. Dyr som angriper gjør det fordi de føler seg truet. Du må derfor vise at du ikke utgjør noen trussel.

Bjørnen vil sannsynligvis også stikke av om du hyler høyt, gjør brå bevegelser eller snur ryggen til og legger på sprang. Men det rolige respektfulle møtet er det tryggeste for både menneske og bjørn.

Om bjørnen reiser seg på bakbeina foran deg:

Det er ikke fordi den vil angripe deg. Det er fordi den aner at det er noe den helst vil unngå der framme. Ved å reise seg får den bedre overblikk og hører og lukter lettere. Du gjør det samme som ovenfor: Gjør bjørnen varsomt oppmerksom på at du er der og at du er helt ufarlig.

Om du går deg på en bjørn på kort avstand og den bykser mot deg:

I svært sjeldne tilfeller kan bjørnen gjøre såkalte *skinnangrep*. Det vil si at den bykser mot deg, men snur uten å angripe. Det kan skje hvis du kommer for nær noe bjørnen vil verne om, eks. ungene sine eller et nyrevet kadaver. Skinnangrep er bjørnens måte å si "Kom deg unna. Dette er mitt". Dette kan være en skremmende opplevelse, og her gjelder også samme som ovenfor: Rygg rolig tilbake og be om unnskyldning for at du trådte for nær, med både kroppsspråk og ord.

Disse tipsene er også overførbare for andre arter. Morsinstinkt er sterkt hos alle dyr, og går du deg på en elgku som nettopp har kalvet på våren, er det de samme tipsene som fungerer best.

I de få tilfeller der et menneske har blitt direkte angrepet av bjørn er ofte en eller flere uheldige og unaturlige faktorer som spiller inn. Den mest vanlige er under jakt, og i tilfeller der bjørnen er skadeskutt. Blir det gitt informasjon om at det går skadet bjørn (trafikkskadet, påskutt e.l.) i et område, bør man respektere det og holde seg unna. Ellers er ikke bjørnen noen grunn til å holde seg inne. Tvert imot...

God tur ut! –Lierne Nasjonalparksenter